

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Kalóz CD-k forgalmazása; az okozott vagyoni hátrány

Ügyszám: SZJSZT 1/2000

A rendőrség által feltett kérdések:

1. A szakértő nyilatkozzon arra, hogy a lefoglalt CD lemezek hamisítványnak tekinthetők-e.
2. Amennyiben hamisítványnak tekinthetők, úgy hány kiadói jogot sértett meg az elkövető?
3. Nyilatkozzon arra, hogy a szóban forgó zeneművek után jogdíjfizetés történt-e, amennyiben nem, úgy mi utal ennek elmaradására, ill. mi támasztja ezt alá?
4. Amennyiben a hanghordozók nem eredetiek, úgy a szakértő CD-nkénti lebontásban adja meg az eredeti kiadványok paramétereit, jellemzőit és azokat az adatokat, amelyekben a lefoglalt hanghordozók eltérnek az eredeti kiadványoktól.
5. A szakértő nyilatkozzon az eredeti jogtisztá CD-k fogyasztói árára is.
6. Nyilatkozzon arra is, hogy a cselekmény által a kiadóknak mennyi kárt okozott az elkövető külön-külön.
7. Egyéb észrevételek.

Az eljáró tanács válasza:

Ad 1. Az eljáró tanács szükségesnek tartotta a kérdés hangfelvétel-kiadói szempontból történő megválaszolása érdekében külső szakértő kirendelését. Mellékeljük a Magyar Hanglezkiadók Szövetsége Szakértői és Ellenőrzési Csoportjának szakértői véleményét, amely kétséget kizárólag megállapítja, hogy a rendelkezésünkre bocsátott 3+1 dupla CD hamisítványnak tekintendő.

Ad 2. A hamisított CD-k gyártása és forgalmazása három jogosulti csoport jogait és vagyoni érdekeit sérti:

- zeneszerzők, szövegírók, zeneműkiadók;
- hangfelvétel-előállítók;
- előadóművészek.

A szerzői oldalon a zeneszerzők, a szövegírók és a zeneműkiadók által szenvednek jogsérelmet, hogy a képviselőjükben eljáró közös jogkezelő szervezet – az ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület – nem gyakorolhatta hangfelvétel engedélyezési jogát és így nem ált módjában beszédni a sokszorosítások után esedékes mechanikai szerzői jogdíjakat. A hangfelvétel-előállítók a hamisított CD-k sokszorosításával és forgalmazásával által szenvednek vagyoni hátrányt, hogy kevesebb hanghordozót tudnak értékesíteni, így bevételtől esnek el az előadóművészekkel együtt, akiket az eredeti hangfelvétel-előállító fizet az eladott hanghordozók függvényében. A külső szakértő szakvéleményének 4. oldalán található az a kimutatás, hogy a hamisított CD-k mely hangfelvétel-előállítókat sértik. A hangfelvétel-előállítók az általuk gyártott és eladott hanghordozók után fizetik be az

ARTISJUS-nak a zeneszerzőket, szövegírókat és zeneműkiadókat megillető szerzői jogdíjakat. Hamisított CD-k esetén értelemszerűen ez nem történik meg, és a szerzői oldalon valamennyi felhasznált zenemű szerzője és zeneműkiadója vagyoni hátrányt szenved.

- Ad 3.** A külső szakértő szakvéleményében rögzíti, hogy az érintett hangfelvétel-előállítókkal felvette a kapcsolatot, amelynek eredményeként egyértelműen megállapítást nyert, hogy az eredeti hangfelvétel-előállítók ezeknek a kiadványoknak a sokszorosítására nem adtak engedélyt harmadik félnek. Ebből következik az is, hogy a szerzői mechanikai jogdíjak sem kerültek befizetésre, hiszen az ARTISJUS következetes hangfelvétel engedélyezési gyakorlata értelmében addig nem köt szerződést egy hangfelvétel kiadóval, amíg az be nem mutatja az eredeti hangfelvétel-előállítótól kapott sokszorosítási engedélyt.
- Ad 4.** A külső szakértő szakvéleményének 2. és 3. oldalán nyilatkozik azokról a formai jellemzőkről, amelyek egyértelműen alátámasztják, hogy a rendelkezésünkre bocsátott CD-k kivétel nélkül kalóz kiadványok. Az eljáró tanács ezt csak annyiban kívánja kiegészíteni, hogy a külső szakértő által „booklet”-nek nevezett ismertető füzetek részben fénymásolatok, részben kalózkidó által készített, a szakmai szokásoktól merőben eltérő utánpótlások. Erre legjobb példa a „DJ’s Greatest” című 2 db. CD-t tartalmazó hamisított kiadvány, amelynek a CD címkéjén található felirat szerint a CD tartalmára vonatkozó részletes információkat a tájékoztató füzet („booklet”) tartalmazza, amelyet ha kinyitunk két üres oldalt találunk.
- Ad 5.** Az eljáró tanács a megkereső kérdésére részben megfelelőnek találja a külső szakértő szakvéleményének 3. és 4. oldalán, valamint a szakvélemény mellékletében táblázatban összefoglalt vagyoni hátrány mértékét. A hanghordozók nagykereskedelmi árbevételének elmaradásából tevődik össze az a vagyoni hátrány, amely a 2. pontban említett három jogosulti csoportot éri. A megkereső kérdése az eredeti jogtiszt CD-k fogyasztói árára irányul. Ezzel kapcsolatosan az eljáró tanács szükségesnek tartja megjegyezni, hogy ténylegesen a hanghordozó forgalmazással foglalkozó kiskereskedők és az adóbevétel elmaradása miatt az állami költségvetés is vagyoni hátrányt szenved, de a Btk. 329/A. §-a ezekről a tényállási elemekről nem rendelkezik.
- Ad 6.** A kérdésre a választ a külső szakértő szakvéleményének 4. oldalán található kimutatás adja meg. A hangfelvétel-előállítók ezekből a bevételekből fizetik meg a másik két jogosulti csoport – a zeneszerzők, szövegírók és zeneműkiadók, valamint előadóművészek – jogdíjait.
- Ad 7.** Az eljáró tanácsnak egyéb észrevétele nincs.

Budapest, 2000. május 18.

Dr. Szilágyi István
a tanács elnöke

Makó Lászlóné
a tanács előadó tagja

Wolf Péter
a tanács szavazó tagja